

Oikean ikeen alla elämisestä

Lähden pohtimaan eräiden Raamatun kohtien avulla, mitä ikeitä kristityillä saa olla, ja mitkä ikeet Jeesus otti kantaakseen.

1. Ihmisenä elämisen ies

En ole kenenkään kuullut puhuvan tai kirjoittavan näistä seuraavista Jeremian luvuista tässä merkityksessä. Tuon siis vain yhden kapean ajatuskuvion näistä esille. Haluan tuoda näkyviin sen, että elämässämme on ikeitä Jumalan sallimuksesta ja jopa tahdosta. Edes Jeesuksen ristin työ täydellisenäkään, ei poista kaikkea sairautta, työn uuvuttavuutta, ahdistusta ja muita elämän kuormia. Emme ole syntyneet menestysteologiensa ja heidän profeettojensa kuvaamaan maailmaan.

Ihmisenä elämiseen kuuluu Jumalalle kuuliainen elämä ja pahoista teoista luopuminen. Mutta siihen liitettiin jo alussa elämän raskaus ja vaivat syntiinlankeemuksen seurauksena. Israel ei kuullut Herran palvelijoita ja profeettoja. Jumala joutui vetämään tätä uppiniskaista kansaa monin tavoin yhteyteensä. Tällä mitä tuon esille, en yritä selittää kärsimyksen ongelmia, enkä sen usein inhimillisestä näkökulmasta koettavaa eriarvoisuutta. En myöskään ajattele iestä minään erityisenä rankaisuna. Ennemmin ajattelen, että joskus Jumala kutsuu meitä kutakin eri tavoin kantamaan ihmisenä elämisen iestä.

Jer.27:1. Joojakimin, Joosian pojan, Juudan kuninkaan, hallituksen alussa tuli Herralta tämä sana Jeremialle: 2. Näin sanoo Herra minulle: "Tee itsellesi ies siteinensä ja pane se kaulaasi. 3. Lähetä se Edomin kuninkaalle, Mooabin kuninkaalle, ammonilaisten kuninkaalle, Tyyron kuninkaalle ja Siidonin kuninkaalle...

6. Ja nyt minä annan kaikki nämä maat Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, palvelijani, käsiin, ...

7. Ja kaikki kansat palvelevat häntä ja hänen poikaansa ja hänen poikansa poikaa, kunnes tulee hänenkin maansa aika ja monet kansat ja suuret kuninkaat tekevät hänet palvelijakseen. 8. Ja sitä kansaa ja sitä valtakuntaa, joka ei tahdo palvella häntä, Nebukadnessaria, Baabelin kuningasta, ja joka ei anna kaulaansa Baabelin kuninkaan ikeeseen, sitä kansaa minä rankaisen miekalla, nälällä ja rutolla, sanoo Herra, kunnes minä teen heistä lopun hänen kädellensä. 9. Ja te, älkää kuulko profeettojanne, tietäjiänne, unianne, ennustelijoitanne ja velhojanne, jotka sanovat teille näin: 'Ette te joudu palvelemaan Baabelin kuningasta.' ...

11. Mutta sen kansan, joka taivuttaa kaulansa Baabelin kuninkaan ikeen alle ja palvelee häntä, sen minä annan jäädä omaan maahansa, sanoo Herra; se saa sitä viljellä ja siinä asua." 12. Sidkialle, Juudan kuninkaalle, minä puhuin aivan samalla tavalla, sanoen: Taivuttakaa kaulanne Baabelin kuninkaan ikeen alle ja palvelkaa häntä ja hänen kansaansa, niin te saatte elää....

14. Ja älkää kuulko niiden profeettain sanoja, jotka sanovat teille näin: "Ette te joudu palvelemaan Baabelin kuningasta"; sillä valhetta he ennustavat teille. 15. Sillä minä en ole lähettänyt heitä, sanoo Herra, vaan he ennustavat minun nimessäni valhetta ja saattavat minut karkoittamaan teidät, ja te hukutte, te ja nuo profeetat, jotka teille ennustavat....

17. Älkää kuulko heitä. Palvelkaa Baabelin kuningasta, niin te saatte elää. Miksi pitäisi tämän kaupungin tulla raunioiksi?

Tuossa puhutaan Baabelin kuninkaan ikeestä, mitä Jumala näki hyväksi käyttää tarkoituksiinsa.

Jer.28:1-2: "Sinä vuonna, Sidkian, Juudan kuninkaan, hallituksen alussa, hänen neljäntenä hallitusvuotenaan, viidennessä kuussa, sanoi profeetta Hananja, Assurin poika, joka oli kotoisin Gibeonista, minulle Herran temppelissä pappien ja kaiken kansan silmien edessä näin: "Näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: Minä särjen Baabelin kuninkaan ikeen...."

Ja myöhemmin:

10-15: *"Silloin profeetta Hananja otti ikeen profeetta Jeremian kaulasta ja särki sen. Ja Hananja sanoi kaiken kansan silmien edessä: "Näin sanoo Herra: Näin minä särjen Nebukadnessarin, Baabelin kuninkaan, ikeen kaikkien kansojen kaulasta, ennenkuin kaksi vuotta on kulunut." Mutta profeetta Jeremia meni pois. Ja tämä Herran sana tuli Jeremialle, sen jälkeen kuin profeetta Hananja oli särkenyt ikeen profeetta Jeremian kaulasta: "Mene ja sano Hananjalle: Näin sanoo Herra: Sinä olet särkenyt puisen ikeen, mutta tehnyt sen sijaan rautaisen ikeen. Sillä näin sanoo Herra Sebaot, Israelin Jumala: rautaisen ikeen olen minä pannut kaikkien näiden kansojen kaulaan, että ne palvelisivat Nebukadnessaria, Baabelin kuningasta; ja niiden on palveltava häntä. Metsän eläimetkin minä olen antanut hänelle." Ja profeetta Jeremia sanoi profeetta Hananjalle: "Kuule, Hananja! Ei Herra ole sinua lähettänyt, vaan sinä olet saattanut tämän kansan turvaamaan valheeseen."*

Juuri näinä päivinä kuulee jatkuvasti sanoja siitä, että ei ole Jumalan tahdon mukaista kantaa juuri minkäänlaista iestä. Moni sairas kuulee profetioita, joissa vakuutetaan paranemista. "Kun vain uskot riittävästi." "Kun vain menet parantajan käsien alle." "Kun vain hankit rukousliinan sairaan kohdan päälle." Työttömälle ennustetaan työtä, asunnottomalle upeaa kotia, yksinäiselle puolisoa, kristitylle hohdokasta palvelusarkaa, jota seuraavat ihmeet ja merkit. Elämä ilman iestä siunausten ympäröimänä kuvataan lähes normaalitilana kristitylle.

Minä tiedän, että meillä on Jumala, joka tekee ihmeitä ja suuria asioita elämässämme. Käyttäkäämme toki armolahjojamme ja rohkaiskaamme toisiamme monin tavoin. Keskeisintä olisi kuitenkin Kristuksessa pysyminen ja Hänen ristin työstään iloitseminen ja todistaminen. Jos kiinnitämme liian suuren huomion paranemisiin, armolahjoihin ja siunauksiin, joudumme kuin vankeuteen. Vähitellen sanoma Kristuksen sovitustyöstä hämärtyy. Sanoma saattaa sisältää yhä enemmän tämän maailman asioita. Profeettojen viestit hyväinkin tarkoittaen vievät näin valheeseen ja hyvän ikeen alta vääriin ikeisiin. He sanovat, ettei näitä "elämän ikeiksi" kutsumiani taakkoja saa olla, ja ovat viemässä ihmisiä kuin Baabelin vankeuteen.

Kärsimyksen ja ristin kantaminen on aina arka aihe. Se jää hyvin pitkälle myös salaisuudeksi. Ja kenellekään en toivo liian raskaita taakkoja. Monen kohdalla olen hyvin arkana seuraamassa rinnalla, miten hyvä Jumala taluttaa lastaan eteenpäin. Uskon ja rukoilen, että Jumala antaa oikeaa taitoa kulkea kärsivien rinnalla ja tukena, niin että heille selviää oma tärkeä paikka ja tehtävä Jumalan suunnitelmissa.

2. Aidon evankeliumin hyvä ies

Eräällä keskustelufoorumilla todettiin, että kirkko on "jättänyt taakseen Raamatun ikeen". Tässä on kyse vähän samasta asiasta kuin edellä: Jumalan hyvästä ikeestä, joka tahdotaan hylätä. Kyse on vielä täsmällisemmin kristittyjä koskevasta asiasta, "kristittynä elämisen tärkeimmästä ikeestä". Meillä on Raamattu, joka on kirjoitettu profeettojen ja apostolien perustalle. Se on meille juuri tällainen hyvä ies, jota ei tulisi jättää taakseen. Jos sen jättää, niin mitään pelastusta ei ole. Ei ole mitään perustusta, jos näin käy. Vain tuomio.

Paavali puhui toisesta evankeliumista, joka ei ole lainkaan evankeliumi. Gal.1: 6-12: *"Minua kummastuttaa, että te niin äkkiä käännytte hänestä, joka on kutsunut teidät Kristuksen armossa, pois toisenlaiseen evankeliumiin, joka kuitenkin ei ole mikään toinen; on vain eräitä, jotka hämmentävät teitä ja tahtovat vääristellä Kristuksen evankeliumin. Mutta vaikka me, tai vaikka enkeli taivaasta julistaisi teille evankeliumia, joka on vastoin sitä, minkä me olemme teille julistaneet, hän olkoon kirottu. Niinkuin ennenkin olemme sanoneet, niin sanon nytkin taas: jos joku julistaa teille evankeliumia, joka on vastoin sitä, minkä te olette saaneet, hän olkoon kirottu. Ihmistenkö suosiota minä nyt etsin vai Jumalan? Tai ihmisillekö pyydän olla mieliksi? Jos minä vielä tahtoisin olla ihmisille mieliksi, en olisi Kristuksen palvelija. Sillä minä teen teille tiettäväksi, veljet, että minun julistamani evankeliumi ei ole ihmisten mukaista; enkä minä olekaan sitä ihmisiltä saanut, eikä sitä ole minulle opetettu, vaan Jeesus Kristus on sen minulle ilmoittanut."*

Joudumme tänään lähes päivittäin törmäämään asioihin, joissa kristityt ovat luopumassa perustasta. Moni luopuu tärkeimmän pitämisestä keskuksessa. He eivät enää puhu Kristuksen sovitustyöstä ja armosta niin kuin ennen. Heidän sanomansa ei sisällä pelastuksen, anteeksiannon ja lohdun viestiä syntiselle, sairaalle ja uupuneelle. Joudumme kysymään kenen kanssa kannamme yhteistä iestä. Voiko aasin ja härän valjastaa samaan vetoikeeseen? Tuleeko yhteisestä työstä mitään? Suurimmat kivut olen itse kokenut alueilla, joilla koen yhteisen työn mahdollisuuden hävinneen pitkäaikaisen kristityn ystävän kohdalla.

3.Jeesuksen ikeestä

Ies oli tavallisesti joko kantoies tai vetoies. Kyse oli työnteosta, sekä myös elämän arvoista. Kun ies oli sopiva ja Jumalan tahdon suuntainen, se oli hyvä ies. Jos kuorma oli liian raskas esim. verojen muodossa, tai joutui ponnistelemaan väärin asioiden eteen vihollisvoimien hyväksi, ies oli silloin vieras ies. Se oli väärä kahle, ja kyse oli usein orjuudesta. Israel ei halunnut kantaa sitä hyvää ja jaloa iestä, minkä Jumala oli sille varannut. **Jer. 2:20-21:** *Sillä jo ammoisista ajoista sinä olet särkenyt ikeesi, katkaissut siteesi ja sanonut: 'En tahdo palvella.'*

Tämän vuoksi Israel joutui myös vieraan ikeen alle. Raamatussa kerrotaan kuinka Jumala rankaisee kansaansa asettamalla sen vieraan kansakunnan ikeen alle. Kun taas puhutaan sorron päättymisestä, on sanottu ikeen murtuvan. Näin esimerkiksi **3 Mooses 26:13:** *Minä olen Herra, teidän Jumalanne, joka vein teidät pois Egyptin maasta, olemasta heidän orjinansa; ja minä mursin rikki teidän ikeenne puut ja annoin teidän kulkea pää pystyssä.*

Jeesus sanoo **Matt.11:28-30:** *"Tulkaa minun tyköni, kaikki työtätekeväiset ja raskautetut, niin minä annan teille levon. Ottakaa minun ikeeni päällenne ja oppikaa minusta, sillä minä olen hiljainen ja nöyrä sydämeltä; niin te löydätte levon sielullenne. Sillä minun ikeeni on sovelias, ja minun kuormani on keveä."*

Kun Jeesus puhuu ikeestä, se ei ole kirouksen tai orjuuden kuva. Siinä voimamme on valjastettu Jumalan valtakunnan käyttöön. Kun ies on se, minkä Jumala antaa, sillä on myönteinen merkitys. Jeremiaan valitusvirsissä on kohta *Hyvä on miehelle, että hän kantaa iestä nuoruudestaan*(valit 3:27). Tällä tarkoitetaan, että hän on alistunut Jumalan tahdon ja lain alle. Että hän harjaantuu jo nuoresta alkaen tekemään eron hyvän ja pahan välillä. Jeesukseen ajan juutalaisuudessa Jumalan lain ies käsitettiin tällaisena myönteisenä vertauskuvana.

Fariseukset puhuivat tuohon aikaan ihanasta ikeestä, joka oli ilon lähde. Heidän oppinsa mukaan periaatteessa kaikki voivat toteuttaa sen hyvän, mitä Jumala tahtoo. Eli koko Jumalan lain lisäpykäläinen. Mutta fariseukset ajattelivat, että oli kuitenkin olemassa vähimmäisvaatimukset. Vaadittiin riittävää määrää omaisuutta, itsensähallitsemiskykyä, käsityskykyä ja lukutaitoa. Kansan keskellä oli tietämättömien joukko, joka jäi tämän etuoikeuden ulkopuolelle. Heille tämä ihana ies ei kuulunut. Kansan oppineet olivat hioneet hengelliset asiat niin särmikkäiksi ja kauniiksi timanteiksi, että tavalliselta kansalta puuttuivat niihin lopulta edellytykset.

Huomaamme ensinnäkin Jeesuksen radikaalin ajatuksen ikeestä. Tämä ies sopii kaikille vastaanottajille. Se ei ole liian raskas kenellekään, vaan se on sovelias ja sitä kautta löytää levon sielullekin. Se on jotain muuta kuin fariseusten tarjoama ies.

Kuorma, mikä Jeesuksen antamaan ikeeseen on kytketty, on Jeesuksen mukaan jopa kevyt. Mutta se ei ole kevyt sen tähden, että hän vaatisi meiltä vähemmän, tai siksi että kuormaa olisi kevennetty. Se on kevyt siksi, että Jeesus itse kantaa taakkaa yhdessä meidän kanssamme. "Ottakaa minun ikeeni." Ottakaa se elämän taakka, jonka Jumala teitä varten on antanut. Mutta älkää kantako sitä yksin. Kantakaa sitä Jeesuksen kanssa. Silloin voimienkin uupuessa et koskaan menetä toivoasi, koska olet Jeesuksen kanssa vetämässä samaa kuormaa.

Kuitenkin syvällisin sanoma Jeesuksen ikeestä liittyy siihen, että se vapauttaa synnin syyllisyyden taakasta. Se vapauttaa lain kirouksesta. Se vapauttaa kerran kokonaan perkeleen kiusoista. Jeesuksen ies vapauttaa maailman orjuudesta seuraamaan Jeesusta. Se vapauttaa ihmispelosta. Se on äärettömän turvallinen ja hyvä ies, joka kuljettaa perille iankaikkisuuteen. Se synnyttää rakkautta. Sillä on kaikkinaiset hyvät hedelmät. Ja tuon ikeen työn seurauksena kasvaa kypsä taivaan vilja.

4. Orjuuden ikeestä vapauden ikeeseen, ristin alle

Kristitty on vapaa ikeestä huolimatta. Paavali sanoi galatalaisille: *”Vapauteen Kristus vapautti meidät. Pysykää siis lujina, älkääkä antako uudestaan sitoa itseänne orjuuden ikeeseen”* (Gal.5:1).

1 Kor. 7:23: *”Te olette kalliisti ostetut; älkää olko ihmisten orjia.”*

Gal.1: 11-12: *”Sillä minä teen teille tiettäväksi, veljet, että minun julistamani evankeliumi ei ole ihmisten mukaista; enkä minä olekaan sitä ihmisiltä saanut, eikä sitä ole minulle opetettu, vaan Jeesus Kristus on sen minulle ilmoittanut.”*

Sanon nyt hiljaisesti erään ajatuksen, mikä on ollut usein mielessäni. Kuinka vapaita pystymme olemaan ihmisten orjuudesta. Ja ketkä meitä herkimmin orjuuttavat?

Moni kamppailee maailman orjuutusten ja huvitusten kanssa. Ymmärrän tämän. En tahdo asettaa ketään kiusaukselle alttiiksi, vaan tahdon tukea ja rohkaista Jumalan tahdon mukaisiin ratkaisuihin.

Ehkä yhtä usein on vaarana joutua lähimpien ystäviensä ja työtovereidensa aiheuttamiin hengellisiin kahleisiin. Olen ollut vuosikymmenet tekemisissä luterilaisen kirkon ja eri hengellisten järjestöjen kanssa. Joskus aivan siinä rinnalla pitkään kulkenut kristitty ystävä on hylännyt jotain uskon kannalta korvaamatonta. Tai henkilö on liittännyt evankeliumin yhteyteen siihen kuulumatonta. Viimeisen 30v:n aikana tämä kehitys on ollut varsin näkyvää. Raamatun sanoman tai evankeliumin vuoksi joutuu erottautumaan. Joutuu laskemaan ystävänsäkin menemään pois.

Joudun usein kysymään, olenko itse väärässä. Silti löydän aina uudelleen levon ja rauhan yksin Jeesuksesta, Hänen työstään ja Hänen läheltään. Hän on minulle rakas.

5. Muukalaisinakin siunauksen ihmisinä

Vieraina muukalaisina kuljemme maailmassa ja jopa joskus kristillisissä yhteyksissä. Silti on tarkoitettu, että olemme rakennukseksi ja siunaukseksi kaikkialla ”mihin vain Jumala on meidät siirtänyt”.

Jer.29: 1. *Nämä ovat sen kirjeen sanat, jonka profeetta Jeremia lähetti Jerusalemissa pakkosiirtolaisten vanhimmille, mikä heitä vielä oli jäljellä, papeille ja profetoille sekä kaikelle kansalle, jotka Nebukadnessar oli siirtänyt Jerusalemissa pois Baabeliin,...*

7. Ja harrastakaa sen kaupungin menestystä, johon minä olen teidät siirtänyt, ja rukoilkaa sen puolesta Herraa, sillä sen menestys on teidän menestyksenne.